

**Sopron Megyei Jogú Város
Egyesített Bölcsődék**

KUCKÓ BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAMJA

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőli az ember sorsa jóformán egész életére.”

(Kodály Zoltán)

A bölcsőde neve:

Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék
Kuckó Bölcsőde

Székhely:

9400 Sopron, Deák tér 25.

A bölcsődénk nyitva tartása:

Reggel 5.15- től, délután 17.15-ig tartunk nyitva.

Elérhetőségei:

Telefonszáma: 06-99-311-385

Elektronikus levélcíme: kuckobolcsodesopron@gmail.com

Férőhelyek száma:

35 fő

Fenntartó szerve:

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata
9400 Sopron, Fő tér 1.

A Szakmai Program készítésekor az alábbi jogszabályok, dokumentumok voltak az irányadók:

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról,
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 369/2013.(X24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 2015.évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról, az 1997. évi XXXI. törvénynek módosítása,
- a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan „A bölcsődei nevelés-gondozás minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai c. kiadvány (NCSSZI 2012), valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

1. A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk a városközpont közelében, a Deák téren található. Minden szempontból könnyen megközelíthető.

Az épület az 1850-es évek végén épült. Emeletes, padlóssal, pincével ellátott épület. 1945 óta működik bölcsődeként. Többször renoválták, majd 1985 és 1991 között nyerte el mostani jellegét. A földszinten két gondozási egységet alakítottak ki. Az egyes egységben egy, a kettes egységben két csoportszoba van. Mind a két egység rendelkezik a kapcsolódó helyiségekkel – fürdőszobákkal, átadókkal.

A főzőkonyha, az ebédlő és a raktár szintén a földszinten kapott helyet.

Az emeleten a vezetői iroda, a dolgozók öltözője, az alkotó szoba, egy fürdőszoba mosó - szárítóhelyiség található.

Kuckó Bölcsőde személyi feltételei:

- 1 fő bölcsődevezető
- 6 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő szakácsnő
- 1 fő konyhai kisegítő
- 2 fő technikai dolgozó

Kuckó Bölcsőde tárgyi feltételei:

A tárgyi feltételek adottak a bölcsődei ellátáshoz.

A csoportszobáink fantázia nevet viselnek, a gyermekek is könnyebben megjegyzik.

A **Katica** csoportban, fogadjuk a legkisebbeket, a csecsemőket, ahol elkerített szobasarok áll rendelkezésre azoknak, akik még nem tudnak járni.

A **Süni** a **Micimackó** a két éven felüli gyermekek fogadására alkalmas.

A csoportszobák berendezése, felszerelése a gyermekek korosztályának megfelelő, a kisgyermeknevelők dekorációval teszik hangulatossá, egyedivé. Nagy becsben tartjuk a gyermekek munkáit, melyeket a csoportszobákban, átadóknál megtalálhatók.

Gyermeköltözőkben jellel ellátott szekrények, fogasok, öltöztető asztalok és padok vannak. A kiscsoportunk öltözőjében egy felnőtt kézmosó is található.

Az öltözőkben faliújságokon helyeztük el a szülők részére szóló tájékoztatást (házirend, napirend, étlap, heti foglalkozás tervezet stb.).

A fürdőszobákban található 2 gyermekmosdó, 2 gyermek WC, zuhanytálca, pelenkázó, törölközőtartó, és tükör. A gyermekek számára van fésű- és fogmosó pohártartó.

Játsszódvarunk területe kb. 800 m² –es, ami teljesen körbezárt, szilárd térköves burkolat és füves terület is van. Az udvaron, található 2 db homokozó, fa kisház, fa vonat, lovas kocsi és sok nagymozgáshoz szükséges mobiljáték.

A bölcsődénk, gyakorló terepintézménye a soproni Nyugat –magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő és kisgyermeknevelő hallgatói számára. A bölcsődében 3 fő kisgyermeknevelő, tereptanár végzettséggel is rendelkezik.

2. A bölcsődénk egyéni arculata, sajátossága

Szakmai programunk a néphagyományok felújítását, megőrzését és ápolását tűzte ki célul.

Ezért a mese, vers anyagunk zömmel a néphagyományok gazdag kínálatából származik. A néphagyományt ápoló irodalmi nevelésben, nagy szerep jut a mindennapi élet hagyományihoz, szokásokhoz, a jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséknek, verseknek, mondókáknak. A versek, mesék bábozással is előadhatók, így a kisgyermeknevelők spontán játékhelyzetben is ki tudják használni a mesemondás és versmondás széleskörű lehetőségeit.

3. A bölcsődénkben, a nevelés - gondozás célja

Az országos alapprogramot figyelembe véve, feladatunk a családban nevelkedő kisgyermek nevelése – gondozása, mindezzel segítve a családi nevelést, de annak értékeit szemelőt tartjuk. A gyermekek fizikai- és érzelmi biztonsága és jóléte az elsődleges, melyet feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, és kisgyermeknevelőink viselkedési minták nyújtásával segítenek elő.

4. A bölcsődénkben, a nevelés – gondozás alapelvei

- **A családi nevelés elősegítésének tisztelete:**

A családi nevelést megismerve, azt támogatva a bölcsődei nevelési szempontokat szemelőt tartva neveljük a gyermekeket.

- **A gyermeki személyiség tisztelete:**

A gyermeket ráutaltsága, kiszolgáltatottsága miatt fokozott védelem illeti meg, ezt mindig szemelőt tartjuk.

- **A nevelés és gondozás egységének elve:**

A bölcsődénkben feladatunk a gyermekek nevelése gondozása, ez a két folyamat elválaszthatatlan egymástól, de nem csak gondozási helyzetben nevelünk.

- **Az egyéni bánásmód elve:**

Minden gyermek más személyiség és ezt messzemenőkéig figyelembe kell venni. A gyermekek nem azonos ütemben fejlődnek, ám az életkorra jellemző sajátosságokat ismernünk kell, hogy észrevegyük a fejlődésbeli elmaradásokat.

- **A biztonság és stabilitás elve:**

Törekszünk a személyi és tárgyi környezet állandóságára, mivel az érzelmi biztonságot elősegíti. A saját kisgyermeknevelő rendszer ezért fontos, melyhez ragaszkodunk a gyermek bölcsődei élete során.

- **Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:**

A gyermekek próbálkozásait támogatjuk, elegendő időt biztosítunk önállósodási törekvéseik megvalósításához. Dicsérettel, odafigyeléssel ösztönözzük őket a próbálkozásokra, együtt örülünk a sikereknek.

- **Az egységes nevelő hatások elve:**

Odafigyelünk arra, hogy nevelőink egységesen alkalmazzák a nevelés, gondozás szabályait.

5. A bölcsődei nevelés – gondozás feladatai

- **Egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása:**

Ehhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, mert ezek nélkül a fejlődés nem megfelelő.

Fontos a helyes kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése, mint étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás.

- **Az értelmi fejlődés és a szocializáció segítése**

A gyermekek fejlődése akkor lesz eredményes, ha segítjük az átélt nehézségeik feldolgozásában, derűs légkört teremtünk a számára. Fontos, hogy alakuljon ki a kisgyermeknevelő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat. Vegyük figyelembe az egyéni szükségleteket, az éntudat egészséges fejlődését. A bizalom megteremtése gyermek és nevelője között elengedhetetlen. Társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályainak segítése odafigyeléssel. Törekszünk a kommunikációs kedv felébresztésére és fenntartására meghallgatással, figyelemmel, kérdések megválaszolásával.

- **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

Feladatunk az érdeklődés kialakítása, fenntartása, az érdeklődési kör bővülésének segítése. Ezért a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységeket biztosítunk. Segítjük őket viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával. Az önálló aktivitást és a kreativitást támogatjuk. Az önálló véleményalkotást, a döntést, a választást segítjük.

6. Bölcsődénkben a nevelést – gondozást jól megszervezett bölcsődei étellel segítjük

Kapcsolat a szülőkkel:

A kapcsolatunk a családdal a bölcsődébe való jelentkezéssel elkezdődik. Nagyon fontos számunkra, hogy az esetleges félelmeiket, kétségeiket ilyenkor oldani tudjuk. A családot, a bölcsődébe kerülés előtt a kisgyermeknevelők meglátogatják. Ilyenkor fontos információkat kapunk a gyermekről és a családról. A családi és a bölcsődei nevelés – gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása, elengedhetetlen feltétele a kisgyermek harmonikus fejlődésének.

A szülőkkel a megfelelő partneri együttműködés feltétele: a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétel, etikai szempontból megfelelő, tapintatos és folyamatos kommunikáció.

Bölcsődénkben, a szülőkkel történő kapcsolattartás formái a következők:

- Családlátogatás; lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt próbálunk sort keríteni.
- Személyes kapcsolattartási formák: tájékozódás érkezéskor és tájékoztatás hazamenetelkor.
- Üzenő füzet.
- Csoportos kapcsolattartási formák: bölcsődénkben rendszeres szülői értekezletet és szülőcsoportos beszélgetéseket tartunk.
- Bölcsődénkben minden évben kétszer családi napot tartunk.

7. A gyermekek számára megszervezett bölcsődei élet

- A szülővel történő beszoktatás biztonságával.
- A saját kisgyermeknevelő rendszer fontosságával.
- A jól megszervezett csoportok kialakításával.
- A napirend átgondoltságával.

A napirendünket pontosan és átgondoltan kell megszerveznünk, mivel elegendő időt kell hagynunk a gondozási műveletek nyugodt elvégzésére. A kisgyermek napjának tudatos megtervezése, az egymást követő események, sorrendjük megszervezése és időtartamuk meghatározása, a bölcsődénkben fontos szerepet játszik. A napirendünk kialakításánál arra kell törekednünk, hogy a gyermekek számára elegendő időt hagyjunk a játéktevékenységre. A bölcsődei napirendünk korhoz kötött és évszakonként változik. Rugalmasan jól, átgondoltan, mindig a gyermekek igényeit figyelembe véve kell változtatnunk rajta. Minden egyes csoport önálló napirend szerint végzi a munkáját.

A kisgyermeknevelők munkarendjét úgy alakítottuk ki, hogy az mindenképpen alkalmazkodjon a gyermek napirendjéhez.

A konyha és a technikai dolgozóink munkája, rugalmasan a csoportok napirendjéhez alkalmazkodik.

8. A bölcsődei nevelés – gondozás főbb helyzetei

Gondozás:

A gondozási műveletek során célunk a gyermekek aktivitása, együttműködési készségének felkeltése. Fontos, a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti meleg, meghitt kapcsolat, mert a kisgyermeknevelő csak ebben az esetben tud minta lenni a gyerek számára.

A kisgyermek gondozása közben, a kisgyermeknevelő mindig figyelembe veszi a gyermek egyéni igényeit, fejlettségét, együttműködési készségét. Nagyon fontos a gyermek biztatása, ösztönzése és bátorítása.

A játék:

A kisgyermek fő és alapvető tevékenysége. A gondozási műveleteken kívül minden szabad idejüket játékkal töltik, itt dolgozzák fel az új ismereteket.

A játék legfontosabb jellemzője az öröme, amelyet pozitív élmények kísérnek. A játszáshoz a játékkészletünk, a hely, az idő, nyugodt légkör és a felügyelet mindig biztosított.

A játékkészletünk az egészségügyi, pedagógiai és szakmai szabványoknak megfelelnek.
A játékeszközök állapotát, rendszeresen ellenőrizzük a balesetek megelőzése érdekében.

Mondóka, ének:

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és az értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermekeknek.

Vers, mese:

Az anyanyelvi nevelésünk semmi mással nem pótolható eszköze a vers, és a mese. A verselés, mesélés, képeskönyv – nézegetés egyéni kommunikációs helyzet a kisgyermeknevelőinkkel. A kisgyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetben nincs lehetősége.

Alkotó tevékenység:

Az öröm forrása maga a tevékenység, nem az eredmény. A kisgyermeknevelőink a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével, segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

A tárgyi népművészet anyagai, forma, szín és díszítésvilága ma is követendő példa az alkotó ember számára.

9. A bölcsődénktől kapott gondozás- és nevelés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

Megfigyelhető a kisgyermeknél az önállósodás. A gyermekek egyedül étkeznek, öltözködnek és tisztálkodnak. A gyermekek többsége szobatiszta, mikor óvodába mennek.

Legfeljebb apró segítséget igényelnek. Szívesen játszanak társaikkal, akár csoportosan is. A gyermekek jól tájékozódnak a környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat és szabályokat. A gyermekek környezetük iránt nyitottak, szívesen vesznek részt új tevékenységekben. A gyermekek gazdag szókincsrel rendelkeznek. Elsősorban beszéd útján tartanak kapcsolatot a felnőttekkel, és gyermekkel.

Sopron, 2015. szeptember 5.

Gyulainé Karsay Katalin
Bölcsődevezető